

magazín pro zdravý životní styl, www.vimcojim.cz

[O zdraví](#) 23. 7. 2024 | Veronika Vágnerová

Klíšťová encefalitida má mnoho podob. Jak závažná u vás může být?

URL článku: magazin/clanky/o-zdravi/Klistova-encefalitida-ma-mnoho-podob.-Jak-zavazna-u-vas-muze-byt__s10012x20849.html

Jedno z nejnebezpečnějších nemocí, které přenášejí klíšťata, je klíšťová encefalitida. Toto virové onemocnění mozku má několik klinických forem. Časná fáze připomínají chřipku, pozdější vrcholí ochrnutím končetin a neurologickými problémy. Víte, jak závažná u vás klíšťová encefalitida může být?

Pro klíšťovou encefalitidu je typický dvoufázový průběh. Řada lidí projde jen první fází, která připomíná několikadenní chřipku a mnohdy si není klíšťe ani vědoma. Bohužel kolem 600 až 800 lidí v ČR si každoročně projde i druhou fází, která přichází obvykle do 14 dní, nejpozději do 21 dní po skončení té první. V

tomto meziobdobí zdánlivého klidu se virus naopak v těle množí a začíná útočit na nervovou soustavu. Podle toho, kam až se virus dostane, než ho zastaví imunitní systém, rozlišují lékaři několik klinických forem onemocnění.

„Věk a imunita hrají u průběhu onemocnění svou roli, ale nelze říci, že by ty nejzávažnější formy měli jen senioři a lidé se sníženou obranyschopností. Trvalé ochrnutí končetin nebo dýchacích svalů se týkají i mnohem mladších ročníků, kteří dosud neměli se svým zdravím žádný problém,“ říká infektoložka MUDr. Dita Smíšková z Kliniky infekčních nemocí 2. LF UK a Fakultní nemocnice Bulovka.

Děti mají nejčastěji zánět mozkových blan

Zánět mozkových obalů (meningitida) je nejčastější forma klíšťové encefalitidy, která se zpravidla objevuje u dětí a mladších dospělých. Znamená to, že se virus probojoval až sem a vyvolává bolesti hlavy, horečky, světloplachost a zvracení. Jedinou pomoc, kterou mohou lékaři poskytnout, je podávání léků na ztlumení těchto projevů. O zbytek se postará imunitní systém dítěte. Po skončení léčby mohou mít děti problémy s učením, koncentrací a pamětí.

Dospělí nejčastěji skončí se zánětem mozkových blan a mozku

Zánět mozkových obalů (meningitidu) mohou mít samozřejmě i zdraví dospělí, ale u nich se nemoc nejčastěji objevuje jako meningoencefalitida. To značí, že zánět se rozšířil z mozkových obalů i do mozkové tkáně. Projevy jsou podobné, někdy intenzivnější a přidává se i

spavost, zmatenost, poruchy rovnováhy, třesy končetin a víček, někdy zhoršení řeči. U těžkých případů bývá i bezvědomí nebo křeče. Léčba je i zde zaměřená pouze na zmírnění symptomů. Lék přímo na zničení viru neexistuje.

„I po ukončení hospitalizace pacienti často bojují s bolestmi hlavy, nedostatkem energie, rozmazaným viděním, s horší pamětí a koncentrací. Tzv. postencefalitický syndrom komplikuje návrat do

práce a snižuje kvalitu života. Doba jeho trvání je u každého individuální a může jít o měsíce až roky,” upozorňuje infektoložka MUDr. Dita Smíšková a doplňuje další možné následky jako změny osobnosti, poruchy chování, emoční labilita, poruchy sluchu.

Zdravým dospělým se nevyhýbá ani zánět míchy

Ne vždy je ale imunitní systém pacienta dostatečně rychlý a silný. Nemalé množství do té doby jinak zdravých dospělých jedinců končí se zánětem mozku a míchy (encefalomyelitida). Napadení míchy už s sebou téměř vždy přináší i ochrnutí končetin, nejvíce pažního pletence.

„Je smutné vidět, jak čtyřicátníci, dosud zcela v kondici, odchází kvůli klíšťové encefalitidě z nemocnice do rehabilitačních center. Bohužel ani dočasné ochrnutí končetin neznamena, že po uzdravení začnou fungovat na sto procent jako předtím,“ říká MUDr. Dita Smíšková a připomíná, že nejlepší prevencí proti klíšťové encefalitidě je očkování, které je pro lidi nad 50 let očkování hrazené ze zdravotního pojištění, ostatní mohou využít příspěvků.

Rizikové skupiny mohou mít i tzv. bulbární syndrom

Do nejrizikovější skupiny patří senioři, lidé s chronickými chorobami a sníženou obranyschopností. Mezi chronické choroby se řadí nádorová onemocnění, chronické srdeční selhání, ale i cukrovka nebo astma. Vzhledem k tomu, že cukrovku má asi 1 milion české populace a astma dalších asi tři sta tisíc, jedná se o poměrně početnou skupinu, u které je riziko těch nejhorších projevů a následků klíšťové encefalitidy nemalé.

Nejzávažnější forma onemocnění je tzv. bulbární syndrom, kdy je zasažena prodloužená mícha. Pacienti prakticky vždy skončí na umělé ventilaci, protože mají ochrnuté dýchací a polykací svaly. Rekonvalescence je individuální a

stejně jako u ochrnutí končetin může být postižení nevratné s nutností trvalého napojení na dýchací přístroje.

Zdroj obrázků v textu: Shutterstock.com

Zdroj informací:

<https://szu.cz/>

<https://www.pozorkliste.cz/>

[klíště](#) [klíšťová encefalitida](#) [nemoc virová onemocnění](#) [zánět](#) [zdraví](#)

Copyright © 2025

Vím, co jím a piju, o.p.s., www.vimcojim.cz